

JAARVERSLAG 2023

Tilburg, maart 2024

FietsForum Tilburg
p/a IJzerstraat 23
5038 BN Tilburg

1 INLEIDING

Het FietsForum in Tilburg heeft als doelstellingen het fietsklimaat in Tilburg en omgeving verbeteren en het fietsgebruik onder de bevolking stimuleren. Al ruim twintig jaar opereert het FietsForum als een onafhankelijk platform dat de (lokale) overheid adviseert, dat het fietsen promoot en de uitvoering van het mobiliteitsbeleid monitort ten dienste van een fietsvriendelijke samenleving.

Met dit jaarverslag legt FietsForum Tilburg verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten in 2023. Als bijlage bij dit verslag is er de financiële verantwoording over 2023.

2 ORGANISATIE

De volgende personen maakten in 2023 deel uit van het FietsForum:

- Theo Smeele (secretaris/penningmeester), tot 1 september
- Rob van Mierlo (voorzitter)
- Dennis Ardonne (communicatie, website)
- Nel Marquet
- Peter-Paul Haen
- Tony Weggemans
- Jos Aben
- Karin Vennix (vanaf 1 juli 2023)

Oud-lid Pieter van Bekkum is als adviseur verbonden aan het FietsForum.

Voor de verslaglegging van de FietsForum-vergaderingen is in 2023 een notulist ingehuurd.

In juni 2023 namen twee leden van het FietsForum deel aan het jaarlijkse Velocity congres, dat ditmaal plaatsvond in Leipzig. Het bezoek leverde veel inspiratie en ideeën op, met name voor het ontwikkelen van de openbare ruimte voor de fiets, promotie van het fietsgebruik, fietstoerisme en cargobikes. Een verslag van dit bezoek is te vinden op de website van het FietsForum.

In 2023 kwamen de leden van het FietsForum 10 keer bijeen voor een reguliere vergadering en eenmaal voor een extra vergadering. Daarnaast was er in september een gezamenlijke heidag, waarin de doelen van de organisatie en de speerpunten zijn besproken en de interne organisatie doorgelicht.

3 SPEERPUNTEN

In het Jaarplan 2023 benoemde het FietsForum als speerpunten:

Fietsnetwerkers

Fietsnetwerkers (Tilburgers die regelmatig door de stad fietsen) houden op verzoek van het FietsForum de fietsinfrastructuur in de gaten en melden verbeterpunten. Het gaat daarbij om de staat van onderhoud, sociale veiligheid, drukte en het doen van suggesties voor omleidingsroutes bij wegwerkzaamheden. De

meldingen worden door de coördinator fietsnetwerkers van FietsForum geregistreerd en besproken met het Centraal Meldpunt van de gemeente Tilburg. Het FietsForum zorgt voor terugkoppeling naar de melder als er nieuws over de desbetreffende melding te geven is.

Fietsvriendelijke stad

Tilburg heeft een traditie op het gebied van fietsverkeer. In de afgelopen jaren lijkt Tilburg die naam echter te zijn kwijt geraakt; Tilburg staat zelfs buiten de Top 100 in het overzicht van beste fietsgemeenten dat de Fietsersbond samenstelde. De positie van Tilburg wordt de laatste jaren objectief weer beter, nu onder meer geïnvesteerd wordt in fietsvriendelijkere rotondes en binnen afzienbare tijd de wegen binnen de ringbanen naar 30 km gaan. Verder benadrukt het FietsForum al enige jaren dat vooral aandacht voor de mindware (beleving en communicatie) helpt voor een goed fietsklimaat.

Beleidsbeïnvloeding

Het FietsForum is opgericht om de gemeente Tilburg en de gemeenteraad gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien over het fiets- en mobiliteitsbeleid in Tilburg. Daarvoor is het van belang dat advisering vanuit het FietsForum op een adequate, tijdige en passende wijze wordt meegenomen in de besluitvorming van de gemeente Tilburg.

4 FIETSFORUM EN GEMEENTE

FietsForum Tilburg ondersteunt de gemeente bij het opstellen, uitdragen en uitvoeren van beleid voor duurzame mobiliteit. In dit kader vinden met de portefeuillehouder en de ambtelijke organisatie overleggen plaats. Het FietsForum en de gemeente hebben ook een subsidierelatie met elkaar.

Bestuurlijk overleg

Enkele malen per jaar overlegt het FietsForum met de portefeuillehouder; in 2023 vonden deze gesprekken twee keer plaats. Voornaamste onderwerpen waren de Parkring, de doorstroming van fietsers bij VRI's rond de Parkring, de Linten, (nieuwe) fietsenstallingen, fietsarmoede, communicatie met de stad en een aantal actuele projecten.

Ambtelijk overleg

De vaste contactpersonen bij de gemeente zijn de beleidsambtenaren Mobiliteit. Met hen is in 2023 vier maal een overleg gevoerd. Daar zijn het beleid en de uitvoering besproken, evenals de door Fietsnetwerkers ingebrachte knelpunten. Voorafgaand daaraan of als follow up vonden gesprekken plaats met verscheidene projectleiders en uitvoerende ambtenaren.

Naast deze overleggen neemt het FietsForum deel aan het maandelijks overleg van de Werkgroep Bereikbaarheid, waarin de gemeente beleid en uitvoering op het gebied van mobiliteit bespreekt met stakeholders uit de binnenstad.

Tenslotte is in 2023 een overleg geweest met raadsleden die mobiliteit in hun portefeuille hebben. Het is de bedoeling dit overleg twee keer per jaar te voeren.

5 FUNCTIES

5.1 Advisering

Het FietsForum was als stakeholder ook in 2023 nauw betrokken bij de planontwikkeling van de **Parkring**. Het nam deel aan 2 van de 3 zogenoemde Planteams, waarin stakeholders, ondernemers en burgers uit de binnenstad meedoen. Het FietsForum nam deel aan het Planteam Heuvelring/Paleising en het Planteam Noordhoekring. Omdat de wensen van het FietsForum op een aantal punten onvoldoende werden gehoord, presenteerde het FietsForum een eigen plan met 10 uitgangspunten en 15 concrete suggesties voor verbetering aan de wethouder. Deze reageerde positief en gaf aan dat de meeste aanbevelingen worden meegenomen in het verdere proces. Voornaamste zorg van het FietsForum was de strakke afbakening van het Plan, waarbij men weinig oog had voor de aan- en afvoerroutes (voor de fietsers) naar/van de Fietsring. In 2023 werd het plan voor grootste deel van de Parkring uitgewerkt, het ontwerp van de westzijde (Noordhoekring) is echter nog niet geheel ingevuld. Met betrekking tot de westzijde uitte het FietsForum zorgen over het plan om een rotonde aan te leggen op de kruising van de Noordhoekring en de Boomstraat/Korte Schijfstraat.

Het FietsForum deed in 2022 en 2023 onderzoek naar de **doorstroming van fietsen** in de binnenstad, in het bijzonder ging het daarbij om VRI's (stoplichten) rond de Parkring. Ook dit rapport werd goed ontvangen door de wethouder. Enkele knelpunten uit het onderzoek worden versneld aangepakt, met name de VRI's op het NS plein, op de Gasthuisring / Hart van Brabantlaan en bij de Hart van Brabantlaan / St. Caeciliastraat.

Met betrekking tot de problematiek van fietsstallingen in het centrum, is het FietsForum gevraagd te reageren op een concept **Masterplan voor het fietsen- en scooterparkeren** in de binnenstad. Het plan ziet er volgens het FietsForum op zich goed uit, alleen in de noordwest hoek van het centrum is onvoldoende capaciteit. Ook hier vroeg het FietsForum meer aandacht voor communicatie. Zo bleken de nieuw geopende stallingen (Zwijzen en Dwaalgebied) nog niet erg populair, hetgeen te wijten lijkt aan de onvoldoende zichtbare communicatie in de omgeving van deze stallingen.

Daarnaast vroeg het FietsForum meer aandacht voor **stallingsmogelijkheden in de wijken** rondom het centrum, waar in sommige straten de fietsdichtheid soms erg groot is (vanwege kamerbewoning) en de trottoirs daardoor niet goed begaanbaar. In 2024 wil het FietsForum dat een pilot met Fietsboxen en -vlanders, die nu alleen voorzien is voor het centrum, ook uitgerold wordt in enkele oude wijken.

Het FietsForum dacht in 2023 ook mee over een meer fietsvriendelijke infrastructuur in en tussen de dorpskernen en tussen de kernen en de stad. Zo leverde het FietsForum een bijdrage aan het **koersdocument Oostflank** (Berkel-Enschot, Udenhout, Biezenmortel en de gemeente Oisterwijk) op het onderwerp mobiliteit. Het FietsForum staat natuurlijk achter het idee uit het koersdocument om een snelfietsroute (een verbinding vanaf Oisterwijk naar een nog te plannen station in Udenhout/B-E) aan te leggen, maar wijst op de nog veel grotere noodzaak om de zwakke fietsinfrastructuur tussen en binnen de dorpen een stevige impuls te geven. Voor inwoners van de dorpen is het weinig motiverend om voor woon-werk verkeer de fiets te nemen zo lang de fietspaden oncomfortabel en soms zelfs gevaarlijk zijn.

In 2022 organiseerde het FietsForum een expertmeeting over de LEV's (licht elektrische voertuigen). In navolging daarvan vroeg het in 2023 aandacht voor de gevaren van de oprukkende (opgevoerde) **fatbikes** op

de fietspaden. Daarnaast drong het aan op snelle duidelijkheid over de plaats van **speedpedelecs**, met als advies om ze, met gepaste snelheid, toe te staan op het fietspad binnen de bebouwde kom. Samen met andere Brabantse gemeenten wordt nu aan gezamenlijke afspraken hierover gewerkt.

Het FietsForum verdiepte zich in 2023 in de problematiek van **fietsarmoede**: het ontbreken van toegang tot het fietsen, vaak om economische redenen, soms door gebrek aan vaardigheid. Na een verkenning en gesprekken met stakeholders concludeerde het FietsForum dat er in Tilburg al activiteiten in dit kader plaatsvinden en dat een opschaling moeilijk te realiseren is vanwege gebrek aan (2e hands) fietsen en aan personele capaciteit (bij m.n. AFAC).

Vanaf eind 2023 is het FietsForum aangehaakt bij de plannen voor de herinrichting van de **Linten** (Besterdring en Korvelseweg). Fase 1, bestaande uit een gezamenlijke ontworpen schets door de stakeholders, is afgerond. Oplevering van de herinrichting is beoogd in resp. 2025 en 2027. Ondanks de over het algemeen zeer welwillende houding van bestuur en ambtenaren bleek het ook in het geval van de Linten geen automatisme om het FietsForum te betrekken bij infrastructurele projecten van dergelijke omvang.

Vanwege het belang om burgers meer betrekken bij het fietsklimaat in Tilburg pleitte het FietsForum in 2023 wederom voor een campagne om meer Tilburgers te laten meedoen aan de 2-jaarlijkse **Fietsgemeente verkiezing**. Het signaal is in 2023 goed opgepakt door 'Tilburg Fietst'. Op het moment van dit schrijven is de uitkomst van de verkiezing nog niet bekend, maar feit is wel dat maar liefst 1.281 Tilburgers ingevulde vragenlijsten hebben ingezonden. Alleen Amsterdam telde meer inzendingen; ter vergelijking: Eindhoven en Breda bleven onder de 500 deelnemers steken.

Samengevat: in 2023 adviseerde, overlegde en lobbyde het FietsForum over de volgende onderwerpen:

- Verbeterpunten m.b.t. Tilburgs scores bij de Fietsstadverkiezing
- Inzet op vergroting deelname aan de Fietsstadverkiezing (via Tilburg Fietst)
- Ontwerp en Planontwikkeling Fietsring
- Masterplan Fiets- en scooterparkeren in binnenstad en Spoorzone
- Fietsenstalling Dwaalgebied
- Fietsers in de voorrang op rotondes (m.n. in de Reeshof)
- Bebording fietsroutes, in het bijzonder bij weg- en bouw werkzaamheden
- Fatbikes
- Speedpedelecs
- Fietsarmoede
- Advies aan GroenLinks Brabant mbt regie op gemeente overstijgende issues
- Fietsmobiliteit binnen het Koersdocument Oostflank
- Pilot "knip" in de Trouwlaan
- De herinrichting van de Linten (Besterdring en Korvelseweg)
- Fietsparkeren in wijken Binnenstad, Bomenbuurt en Theresia

5.2 Monitoring

Voor de monitoring onderhoudt het FietsForum contact met enerzijds de fietsnetwerkers die meldingen aandragen en anderzijds met de gemeente.

De fietsnetwerkers houden de fietsinfrastructuur in de gaten en melden verbeterpunten. De meldingen worden door het FietsForum geregistreerd en besproken met de gemeente Tilburg. De verantwoordelijke ambtenaar informeert het FietsForum over wat er met meldingen gebeurt. Dit wordt gecommuniceerd met de melder.

Daarnaast ontvangt het FietsForum meldingen over omleidingen en werkzaamheden die met mobiliteit te maken hebben. Daaruit selecteert het FietsForum de meldingen waarover met de gemeentelijke contactpersoon wordt gecommuniceerd. Het FietsForum zorgt voor terugkoppeling naar de melder als er nieuws is over de desbetreffende melding.

Het FietsForum overlegde in 2023 twee maal met de gemeente over de meldingen van Fietsnetwerkers. De beoogde koppeling van knelpunten met meldingen in de Fixi app bleek niet uitvoerbaar, vooral vanwege privacyregelgeving. In vervolg op de knelpuntoverleggen vonden enkele gesprekken plaats met ambtenaren die zich bezighouden met het Meerjarenplan en met de gevolgen op de weg van de vele bouw- en wegwerkzaamheden in de binnenstad.

In 2023 telde het FietsForum 47 Fietsnetwerkers, een groei van 3 ten opzichte van 2022. Van hen kwamen 71 meldingen van knelpunten binnen. Het FietsForum selecteerde deze, schouwde daarvan een aantal en bracht er daarvan 23 in bij de contactambtenaar. De indikking heeft onder meer te maken met het uitfilteren van gelijksoortige meldingen en van meldingen die geen betrekking hebben op de gemeente Tilburg.

Verder monitorde FietsForum ook de omleidingsmaatregelen bij wegwerkzaamheden, grootschalige festiviteiten, bouwwerkzaamheden e.d. Om dit te kunnen doen informeerde de gemeente het FietsForum wekelijks over de geplande werkzaamheden en omleidingen. Via een website konden details worden ingezien. FietsForum meldde eventuele fouten en deed suggesties met betrekking tot de omleiding. Sinds 2021 is hiervoor een snellere procedure afgesproken door hiervoor een contactambtenaar aan te stellen. Bovendien is het FietsForum structureel aangehaakt bij de Werkgroep Bereikbaarheid: het overleg van de gemeente over geplande werkzaamheden met stakeholders in de binnenstad.

5.3 Promotie

De website van het FietsForum bevat berichten over actuele onderwerpen aangaande fietsen. In 2023 is de website geactualiseerd en opgeschoond. Adviezen zijn beter te raadplegen en aan de hand van thema's is navigeren op de website gemakkelijker gemaakt. Het laatste nieuws staat op de openingspagina en regelmatig zijn er nieuwe berichten geplaatst. De website trok bijna 65.000 bezoekers.

Vanaf medio 2023 zet het FietsForum nadrukkelijk meer in op social media. Onze Facebookpagina heeft 245 volgers. Artikelen op onze website en in de Nieuwsbrief werden ook op Facebook onder de aandacht gebracht. Ook werden via Facebook meningen en reacties van Tilburgers opgehaald. Die manier van reageren blijkt laagdrempeliger dan reageren via onze website.

FietsForum Tilburg is per mail bereikbaar op info@fietsforumtilburg.nl. Inkomende mails worden geregistreerd en indien mogelijk direct beantwoord. Voor het contact met en tussen fietsnetwerkers werd gebruik gemaakt van fietsnetwerkers@fietsforumtilburg.nl.

In 2023 verschenen er drie digitale nieuwsbrieven, in april, oktober en december. Deze werden verstuurd naar 202 abonnees. Hoeveel mensen via een andere weg de nieuwsbrief hebben gelezen (bijv. via Facebook, doorgestuurd of rechtstreeks op onze website) is onbekend.

6 FINANCIËN

Het exploitatieoverzicht 2023 gaat separaat.